

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - De Vinderij 1 te LOKEREN

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 26955

Instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - De Vinderij 1

Directeur Frieda GOORIX

Adres Bleekmeersstraat 17_A - 9160 LOKEREN

Telefoon 09-337.52.70

E-mail info@devinderij.be

Website www.devinderij.be

Bestuur van de instelling Vzw Scholen de Hagewinde

Adres Poststraat 6 - 9160 LOKEREN

Scholengemeenschap Katholiek Basisonderwijs Lokeren

Adres Dwarsstraat 1_A - 9160 LOKEREN

CLB Vrij CLB Waas en Dender

Adres Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 06-06-2016; 07-06-2016; 08-06-2016; 09-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 09-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 27-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan MESTDAGH

Teamleden Dirk JANSSENS, Ilse BOETS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Nederlands in type 3 - kleuteronderwijs	9
3.1.1.2 Nederlands in type 3 - lager onderwijs	11
3.1.1.3 sociaal-emotionele ontwikkeling in type 3 - kleuter- en lager onderwijs	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Deskundigheidsbevordering	22
4.2 Onderwijsaanbod	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	27
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	29
6.1 Wat doet de school goed?	29
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?	30
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs De Vinderij 1 te Lokeren. De school biedt onderwijs voor leerlingen uit het type 3 en type 9. Het schoolbeleid verdeelt de leerlingen over drie werkingen: een basiswerking, een projectwerking en een autismespectrumstoorniswerking (ASS). Naar aanleiding van het Decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet) startte de school vanaf 1 september 2015 met een type 9-werking. De onderwijsinspectie respecteert hiervoor implementatietijd en neemt de specifieke type 9-werking nog niet mee in het onderzoek dat ze voert om haar advies te bepalen. De jarenlange ervaring die de school al heeft met een ASS-werking maakt wel deel uit van de doorlichting. Er bevindt zich eveneens een basisschool voor type 2 en basisaanbod op dezelfde locatie. Dit biedt kansen om de pedagogische werking op de campus verder uit te bouwen. Aan de school is een uitgebreide werking voor geïntegreerd onderwijs (GON) verbonden. De directeur heeft al vele jaren ervaring als directeur van de school. Momenteel zit de school in een overgangsfase en loopt de nieuwe directeur mee om inzicht te krijgen in de schoolwerking. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 30 mei 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuter- en lagere afdeling ging ze de inspanning van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands en sociaal-emotionele ontwikkeling relevante ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en het onderwijsaanbod en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Voor de kleuterafdeling wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat het proces van handelingsplanning voor het leergebied Nederlands aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De teamleden verzamelen relevante, uitgebreide, interne en externe informatie over de taal- en communicatieontwikkeling van de kleuters. De kleuteronderwijzers hanteren consequent en frequent observatiebundels. Deze bundels brengen de taalontwikkeling van elke kleuter overzichtelijk in kaart. Voor de doelenselectie combineren de kleuteronderwijzers verschillende relevante doelenkaders. Deze doelenkaders zijn gradueel opgebouwd en gelinkt aan observatiebundels. Ze bieden de kleuteronderwijzers houvast om gepast in te spelen op specifieke zorgvragen van de kleuters. De kleuteronderwijzers hebben tijdens de voorbereiding en uitvoering van activiteiten en projecten bewust aandacht voor de verschillende domeinen van het leergebied. Daarnaast tasten ze mogelijkheden af tot horizontale afstemming met andere leergebieden. Activiteiten zijn gericht op communiceren en stimuleren de taalvaardigheid. Om doelgericht en op maat te evalueren, gebruiken de teamleden de observatiebundels. Deze evaluatie leidt vervolgens tot een nieuwe beginsituatie en tot een bijbehorende doelenselectie op maat van de kleuter. Voor de lagere afdeling wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat het proces van handelingsplanning voor het leergebied Nederlands niet aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De teamleden verzamelen relevante, uitgebreide, interne en externe informatie over de taal- en communicatieontwikkeling van de nieuwe leerlingen. De decretale ontwikkelingsdoelen voor het type 1-onderwijs vormen het doelenkader voor de doelenselectie voor alle klassen. Deze doelenselectie is beperkt functioneel voor de voorbereiding en uitvoering van een aanbod op maat van de beginsituatie en van specifieke zorgvragen van leerlingen. Doorgaans vertrouwen klasleerkrachten hiervoor autonoom op onderwijsleerpakketten van het gewoon basisonderwijs. Sommige teamleden spannen zich echter in om een taalaanbod voor te bereiden dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau van elke leerling.

De meeste teamleden focussen voor de evaluatie en de daaropvolgende actualisering van de beginsituatie doorheen de schoolloopbaan van de leerlingen te eenzijdig op spelling, deelaspecten van de taalbeschouwing en technisch en begrijpend lezen. De beperkt gelijkgerichte benadering van het leergebied leidt tot een onvolledige en onevenwichtige benadering van de verschillende fasen van handelingsplanning. De werkgroep taalbeleid is zich hiervan bewust. Ze analyseerde nauwkeurig het huidige taalbeleid. Tijdens het vervolgtraject focust de werkgroep op het wegwerken van hiaten, overaccentueringen en onderlinge verschillen.

Voor de kleuter- en lagere afdeling wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat het proces van handelingsplanning voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling aan de verwachtingen van de overheid voldoet. Het schoolteam geeft prioritaire aandacht aan dit leergebied. Hiervoor ontwikkelde ze een schoolspecifieke, richtinggevende visie. Teamleden zetten zich in om deze visie te delen en voor te leven. Naast overgangsgesprekken en eigen observaties hanteren alle teamleden gelijkgericht een screeningsinstrument om de beginsituatie en specifieke noden in kaart te brengen. Vervolgens koppelt de klasleerkracht de resultaten ervan aan een specifiek doelenkader voor onderwijs aan kinderen met ernstige gedrags- en emotionele problemen. Het schooleigen draaiboek werkt hierbij sterk ondersteunend voor de selectie van klas- en individuele doelen. De individuele verantwoordelijkheid van de klasleerkracht om invulling te geven aan het onderwijsaanbod leidt echter nog tot diverse praktijken. De verticale afstemming van het aanbod is enigszins verzekerd door de uitwerking van zeven zinvolle thema's gericht op verbondenheid en betrokkenheid. Voor de evaluatie richt de klassenraad zich op de geselecteerde doelen. Een verhoging van de intensiteit en de frequentie van de evaluatie kan de functie van de doelenselectie nog versterken.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school binnen een transparante organisatiestructuur vorm geeft aan het onderwijsaanbod en -proces. De structurele realisatie van een cyclisch proces van handelingsplanning voor de verschillende leergebieden kan de kwaliteit van het onderwijsaanbod en -proces nog verhogen. De prioritaire leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren vormen hierin een uitzondering in de meeste klaspraktijken. Teamleden wendde de voorziene overlegstructuren om de handelingsplanning aan te sturen eerder beperkt aan op vlak van efficiëntie en frequentie. Het beleidsteam coacht, begeleidt en volgt de teamleden weinig op tot op de klasvloer. Het heeft een beperkt zicht op het individueel handelen van de teamleden, waardoor verschillen in 'leren en onderwijzen' nog weinig worden opgepikt om de pedagogisch-didactische aanpak te stroomlijnen en te optimaliseren.

Het schoolteam beschikt conform haar visie over een ruim aanbod van interne en externe professionaliseringsactiviteiten en -mogelijkheden. Het beleidsteam is zich bewust van de uitdaging om de aanwezige expertise structureel te veralgemenen en te verankeren in de school- en klaswerking. Ze neemt hiervoor echter meer en meer zinvolle initiatieven met ondersteuning van externe partners.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat het schoolteam de directeur waardeert voor haar betrokken en laagdrempelige houding. Het beleidsteam ondersteunt de directeur in de uitbouw van een participatief leiderschap. Het beleidsteam ontwikkelt geleidelijk een kwaliteitszorgsysteem dat systematisch de schoolwerkplanning en de onderwijspraktijk onderzoekt, bewaakt en bijstuurt. Het beschikt hiervoor over de noodzakelijke instrumenten en procedures om aspecten van de school- en klaswerking in vraag te stellen. De bespreking ervan leidt vervolgens tot een afbakening van prioriteiten. De onderwijsinspectie besluit tot een gunstig advies met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie baseert haar advies op (vereiste) verslagen van externe instanties en rekent op het beleidsvoerend vermogen van de school voor de verdere uitbouw van een eigen, structureel, systematisch en kwaliteitsvol beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarden 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor het leergebied Nederlands in het type 3 - lagere afdeling. De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de 'overige erkenningsvoorwaarden'. De onderwijsinspectie vertrouwt dat het schoolbeleid de interne expertise van haar teamleden verder zal inzetten via het opgestarte proces om het tekort weg te werken binnen de vooropgestelde termijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 3 - kleuteronderwijs

Nederlands, sociaal-emotionele ontwikkeling

type 3 - lager onderwijs

Nederlands, sociaal-emotionele ontwikkeling

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands in type 3 - kleuteronderwijs

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft binnen een cyclisch proces van handelingsplanning in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen voor Nederlands na. De kleuteronderwijzers slagen erin de beginsituatie van de kleuters in kaart te brengen en bijbehorende relevante doelen te selecteren. Deze doelenselectie vertalen ze in een activiteitenaanbod gericht op een optimale integratie en harmonische ontwikkeling. Via een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk brengen ze de ontwikkeling van de kleuters in kaart als basis voor de bepaling van het vervolgaanbod.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Bij het intakegesprek met de ouders verzamelt het team van de kleuterafdeling relevante informatie over de taal- en communicatieontwikkeling van de kleuters en over hun taalcontext. Daarnaast synthetiseert de orthopedagoog externe informatie uit het inschrijvingsverslag van het CLB, verslaggeving van expertisecentra en desgevallend informatie van de vorige school.

De kleuteronderwijzers slagen erin de beginsituatie voor het leergebied doordacht in kaart te brengen en systematisch te actualiseren. Ze hanteren hiervoor observatiebundels voor onder meer 'taal- en spraakontwikkeling', 'leesinitiatie' en 'cognitieve ontwikkeling' als functionele instrumenten. Deze bundels bevatten leeftijdspecifieke verwachtingen bij de ontwikkeling van inzichten, vaardigheden en houdingen op vlak van taalontwikkeling. Daarnaast screent de logopediste de spreek- en luistervaardigheden van elke kleuter. Hierdoor brengen de kleuterteamleden de taalontwikkeling als samenspel van leer- en opvoedingsprocessen nauwkeurig in kaart.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelengkaders
Multidisciplinair overleg

De kleuterafdeling combineert verschillende functionele en relevante referentiekaders om de doelenselectie vorm te geven. De decretale ontwikkelingsdoelen van het kleuteronderwijs zijn herkenbaar aanwezig in de schooleigen observatiebundels. Daarnaast zijn ze gekoppeld aan een koepeleigen referentiekader dat de kleuteronderwijzers gebruiken als primair doelenkader om klasinterne differentiatie op te zetten.

Binnen de observatiebundels zijn de ontwikkelingsdoelen verder geconcretiseerd in operationele doelen en zinvolle opstapjes. Deze zijn sterk gradueel opgebouwd en geven de kleuteronderwijzers het nodige houvast. De kleuteronderwijzers selecteren autonoom herkenbare en relevante ontwikkelingsdoelen voor alle domeinen van het leergebied. Deze doelenselectie wordt tijdens de beginklassenraad multidisciplinair besproken en afgestemd met de andere kindbetrokkenen. Tijdens het daaropvolgende oudercontact bespreken de kleuteronderwijzers de doelenselectie met de ouders en spelen ze desgevallend in op wensen en verwachtingen van ouders.

De registratie ervan in een groepswerkplan en individuele handelingsplannen heeft een duidelijke informatieve waarde voor alle kindbetrokkenen. Het team organiseert enkel een begin- en eindklassenraad doorheen het schooljaar waardoor er structureel geen tussentijdse, multidisciplinaire bespreking en bijsturing van de doelenselectie gebeurt.

Vorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

Het groepswerkplan brengt overzichtelijk de afstemming in kaart tussen de klasleerkracht, de ambulante leerkrachten en de paramedici. Zij maken veelal heldere afspraken die richtinggevend zijn voor de organisatie van de klaswerking en van differentiatiemomenten.

De kleuterteamleden stemmen de roosters op elkaar af in functie van de groepsnoden. De kleinschaligheid creëert tussen hen hechte samenwerkingsverbanden. Hierdoor spelen ze duidelijk in op de noden en de zorgvragen van elke individuele kleuter.

De tweewekelijkse klasthema's en de zorgvuldig uitgewerkte activiteiten- en hoekenfiches beogen een multiperspectieve en een projectmatige benadering van de werkelijkheid. De kindbetrokkenen hebben bij de voorbereiding van de verschillende activiteiten, projecten en thema's bewust aandacht voor de aparte domeinen van het leergebied en de mogelijkheid tot horizontale afstemming met de andere leergebieden. Op die manier realiseren ze een duidelijke samenhang in het onderwijsaanbod.

De kleuteronderwijzers ontwikkelden heel wat gepaste materialen om kleuters te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun taalvaardigheid.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De kleuteronderwijzers hebben bij de uitvoering van de verschillende activiteiten, projecten en thema's bewust aandacht voor een geïntegreerde aanpak op het niveau van de kleuter.

De zorgvuldig voorbereide activiteiten spelen specifiek in op de individuele zorgvragen van de kleuters. Het aanbod is gericht op communiceren en samenwerken en sluit sterk aan bij het natuurlijk ontwikkelingsproces van de taalvaardigheid. Het doelgericht activeren van kleuters en hun taalontwikkeling staat centraal binnen een gedifferentieerde aanpak. Vanuit een veelal doordacht klasmanagement gebruiken de kindbetrokkenen gevarieerde werkvormen gericht op exploreren, experimenteren en beleven. De kleuterleerkrachten hebben expliciet aandacht voor het reflecteren over taal en taalgebruik in mondelinge communicatie, visuele boodschappen en concrete, herkenbare situaties.

Evaluatiefase

Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

De kleuterteamleden zetten zich in om een evaluatie op maat van de individuele kleuter te organiseren. Ze evalueren de geselecteerde doelen in de observatiebundels en in het individueel handelingsplan van de kleuter. Ze rapporteren aan de ouders via een themaoverzicht, tijdens de bespreking van het individueel handelingsplan met de ouders en tijdens het oudercontact.

De observatiebundels sturen de evaluatiepraktijk in belangrijke mate aan. In eigen observatieschriften en planningsdocumenten noteren de teamleden hun procesevaluatiegegevens als basis voor de halfjaarlijkse doelevaluatie in de observatiebundels. In de observatiebundels is eveneens ruimte om specifieke vaststellingen overzichtelijk in kaart te brengen.

De tussentijdse evaluatie is niet gekoppeld aan een multidisciplinaire klassenraad, waardoor teamleden sterk moeten inzetten op onderlinge afstemming om voor het hele schooljaar doelgericht te (blijven) werken. Tijdens de eindklassenraad leidt de doelenevaluatie tot de formulering van evoluties, stagnaties en desgevallend regressies die richtinggevend zijn voor het volgende schooljaar. Deze actualisering van de beginsituatie geeft aanleiding tot een nieuwe cyclus van handelingsplanning.

3.1.1.2 Nederlands in type 3 - lager onderwijs

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling streeft voor Nederlands in onvoldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na via een cyclisch proces van handelingsplanning. Het team hanteert een doelenkader dat in beperkte mate aansluit bij de beginsituatie en de zorgvragen van de individuele leerlingen. De doelenselectie verloopt onvoldoende doordacht waardoor de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van de leerling in het gedrang komen. Het team linkt de evaluatiepraktijk onvoldoende aan vooropgestelde doelen waardoor het vervolg aanbod wordt gehypothekeerd.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Bij het intakegesprek met de ouders verzamelt het schoolteam vrij uitgebreid informatie over de taal- en communicatieontwikkeling en over de taalcontext van de leerlingen. Deze informatie wendde de teamleden echter in beperkte mate aan voor het verdere proces van handelingsplanning. Daarnaast synthetiseren de orthopedagogen externe informatie uit het inschrijvingsverslag van het CLB, verslaggeving van expertisecentra of informatie van de vorige school.

De kindbetrokkenen focussen vooral op de technisch-cognitieve aspecten van Nederlands. Ze brengen tijdens de eindklassenraad de niveau-aanduiding van de leerlingen voor spelling, taalbeschouwing, technisch en begrijpend lezen in kaart. Ze hanteren hierbij – afhankelijk van de kenmerken van de doelgroep – gestandaardiseerde testen, methodegebonden of zelfgemaakte toetsen of losse observaties. De klassenraad stelt de voortgang in het onderwijsleerpakket eveneens vast en geeft de geïnventariseerde aandachtspunten weer. Spreken, luisteren, (creatief) schrijven en aspecten van taalbeschouwing komen bij de beginsituatiebepaling in beperkte mate aan bod. Dit heeft een zichtbaar effect voor het verdere proces van handelingsplanning. Het taalvaardigheidsonderwijs met het accent op communicatief handelen binnen functionele contexten komt teamlidgebonden aan bod bij de beginsituatiebepaling.

De actualisering van de beginsituatie sluit algemeen te weinig aan bij de doelenselectie van een voorgaande periode. De klassenraad brengt onvoldoende de totale verwerving van kennis en inzichten en de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes in kaart. Bijgevolg beschikken de betrokken teamleden over te beperkte invalshoeken voor een hernieuwde doelenselectie op maat van de individuele leerling.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

De decretale ontwikkelingsdoelen voor het type 1-onderwijs vormen het referentiekader voor de doelenselectie voor alle klassen van de lagere school. Onder impuls van de werkgroep taalbeleid groeit het bewustzijn dat het gehanteerde doelenkader te weinig afgestemd is op heel wat klas(sub)groepen en specifieke leerlingenkenmerken.

Conform de schoolafpraak selecteren de klasleerkrachten driemaal per schooljaar voor alle domeinen van het leergebied een beheersbare selectie van ontwikkelingsdoelen in het groepswerkplan. In sommige klasgroepen is deze selectie doorheen het schooljaar weinig dynamisch.

Klasleerkrachten stemmen de selectie in beperkte mate onderling af waardoor een ononderbroken leerproces te weinig wordt gegarandeerd. Daarnaast ontbreekt zowel de graduele opbouw als de concretisering en operationalisering van de ontwikkelingsdoelen in de groeps- en de individuele planningsdocumenten. Het team vertrouwt er sterk op dat het gebruik van een onderwijsleerpakket hiertoe de nodige garanties biedt. De sterke focus op de inhoud ervan leidt tot een weinig functionele en doordachte doelenselectie voor de voorbereiding en uitvoering van een aanbod op maat.

Voor de individuele handelingsplanning spant elk teamlid zich in om autonoom relevante doelen te selecteren. Er is een beperkte onderlinge afstemming tussen de verschillende kindbetrokkenen. De doelenselectie krijgt bijgevolg onvoldoende multidisciplinair en complementair vorm. De kindbetrokkenen vertrouwen erop dat eenieder tijdens de voorbereiding en uitvoering gepast inspeelt op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen. De verantwoordelijken voor de eindklassen focussen tijdens de beginklassenraad sterk op het vervolgonderwijs. Zij trachten vanuit dit perspectief een functionele en passende doelenselectie te maken om een vlotte overgang naar het vervolgonderwijs te garanderen.

Vanuit de kwaliteitsvolle bevraging van de werkgroep taalbeleid, realiseert het schoolteam zich de uitdaging om het taalvaardigheidsonderwijs structureel in te bedden om zo gepaster in te spelen op de meest frequente zorgvragen van leerlingen.

Vorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

De meeste klasleerkrachten vertrouwen sterk op onderwijsleerpakketten van het gewoon basisonderwijs om een aanbod voor te bereiden voor de klas(sub)groep. De geselecteerde ontwikkelingsdoelen van het type 1-onderwijs stemmen in beperkte mate overeen met het voorziene aanbod vanuit de onderwijsleerpakketten.

Het team gebruikt de doelenselectie geregeld meer om het aanbod te legitimeren dan als basis voor de bepaling van een passend en relevant onderwijsaanbod. De relevantie van de doelenselectie is hierdoor zeer beperkt. De speelleerklas en een aantal (project)klassen vormen hierbij een uitzondering. De betrokken teamleden spannen zich in om een taalaanbod voor te bereiden dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau van elke leerling met expliciete aandacht voor betekenisvolle contexten en functionaliteit voor de praktijk.

Het beleidsteam zet paramedici geregeld in als klasondersteuner om (sub)domeinen van het leergebied Nederlands aan te bieden. De school kiest ervoor leerlingengroepen op te splitsen. Dit creëert een spanningsveld tussen de therapeutische en onderwijskundige benadering van het leergebied Nederlands. Enerzijds wensen paramedici specifiek(er) in te spelen op individuele zorgvragen van leerlingen. Anderzijds wenst het schoolbeleid de draagkracht van teamleden te bewaken door klasgroepen op te splitsen. Veel klasleerkrachten hebben tijdens de voorbereiding en uitvoering gericht aandacht voor strategisch leren waarbij de ontwikkeling van metacognitieve vaardigheden een plaats krijgt.

Het teamlid dat verantwoordelijk is voor het onderwijsaanbod van een bepaald boekdeel van het onderwijsleerpakket kiest vanuit een eigen perceptie te autonoom de inhouden, oefeningen en opdrachten. Deze keuzes zijn weinig gebaseerd op de beginsituatiebepaling en op de aansluitende doelenselectie. De inhouden van het onderwijsleerpakket zijn bepalend. Dit hypothekeert de volledigheid en de graduele benadering van de geselecteerde doelen.

Het groepswerkplan vormt duidelijk de basis voor de algemene en specifieke klasorganisatie. De planmatige afstemming tussen klasleerkrachten, paramedici en ambulante leerkrachten wordt overzichtelijk en functioneel in kaart gebracht. Ook de klasinrichtingen zijn doorgaans doordacht en op maat van de leerling waarbij zowel groeps- als individuele taalactiviteiten een plaats krijgen. Het team voorziet additionele hulp zoals afgesproken tijdens het multidisciplinair overleg bij de beginklassenraad. De teamleden leggen deze afspraken vast in flexibele werkroosters.

Het schoolteam staat aan het begin van een ontwikkelingstraject om aangepaste, ortho-didactische programma's en leertrajecten uit te werken vanuit gegarandeerd en frequent multidisciplinair overleg. Het huidige overlegmodel is sterk teamafhankelijk en leidt enkel tot inhoudelijke afstemming en aanpassing van het aanbod. In sommige gevallen creëert dit een globale, graduele opbouw van het aanbod.

De werkgroep taalbeleid analyseerde samen met het schoolteam het taalonderwijs. Ze stelde vast dat het inspelen op de taalarmoede bij het merendeel van de leerlingen nog heel wat groeikansen heeft.

Uitvoeringsfase <i>Planmatige aanpak</i> <i>Aanbod op maat</i> <i>Organisatie op maat</i> <i>Actief leren</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Methodiek en werkvormen</i> <i>Samenhang realiseren</i>	De structurele hergroepering van de leerlingen voor de technisch-cognitieve domeinen van Nederlands biedt mogelijkheden om op maat van de leerlingen te werken. Deze hergroepering leidt tot meer homogene groepjes waardoor het aanbod beter afgestemd is op de beginsituatie van de leerlingen. De teamleden hebben echter sterk wisselend aandacht voor differentiatie en remediëring binnen hun onderwijsaanbod en -proces. De mate waarin dit doordacht of planmatig gebeurt, verschilt van teamlid tot teamlid. Een aantal teamleden speelt vooral in op momentane verschillen tussen leerlingen terwijl anderen er meer in slagen om een gedifferentieerd aanbod te realiseren. Het beleidsteam is zich hiervan bewust en neemt dit op als prioriteit in het jaaractieplan. Dit team implementeert momenteel een visietekst in verband met differentiatie. Het streeft een doorleefde en expliciete kennis van de visie na die geënt is op diverse leerstijlen, de eigenheid, de mogelijkheden en de aandachtspunten van elke leerling. De implementatie en verankering ervan kan nog aan kracht winnen via de opvolging van de toepassing ervan tot op de klasvloer. Binnen de brede basiszorg slagen een aantal teamleden erin om een krachtige leeromgeving te creëren. Leerlingen krijgen hierbij volop kansen om (inter)actief of coöperatief te leren. Ze ontwikkelen hun taalvaardigheid maar ook hun zelfconcept, sociale cognitie en competenties krijgen sterke impulsen. Andere teamleden focussen nog sterk op de reductie van storend gedrag. Ze opteren voor een veeleer strak leerkrachtgestuurd onderwijs met het oog op de cognitieve ontwikkeling. De ontwikkeling van (taal)vaardigheden en attitudes komen hierbij beperkt aan bod. Voor het aanvankelijk leesonderwijs hanteren de teamleden gelijkgericht een onderwijsleerpakket. Ze reflecteerden kritisch over de graduele opbouw van het pakket in functie van de specifieke noden van leerlingen. Dit leidde tot het gebruik van zinvol didactisch, aanschouwelijk en ondersteunend materiaal dat het werken op maat verfijnt en verbreedt. De domeinen luisteren, spreken en (creatief) schrijven én aspecten van taalbeschouwing binnen de verschillende domeinen krijgen in een aantal klasgroepen een te beperkte plaats in het onderwijsaanbod en –proces. Er ontstaat bijgevolg een onevenwichtig aanbod voor Nederlands.
Evaluatiefase <i>Visie en afspraken</i> <i>Systeem of instrument</i> <i>Gelinkt aan</i> <i>doelen/diagnostisch</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i> <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Procesevaluatie</i> <i>Rapportering</i>	Het team beschikt nog niet over een gelijkgerichte visie op evalueren, waardoor de kwaliteit en de functionaliteit van de evaluatiepraktijk verschilt van teamlid tot teamlid. Het gebrek aan een relevante, operationele en hanteerbare doelenselectie belemmert een doeltreffende evaluatie. De meeste teamleden evalueren systematisch in functie van de voortgang binnen het onderwijsleerpakket, de informatieoverdracht naar aanleiding van een klassenraad of van rapportering naar ouders. Hiervoor gebruiken ze gestandaardiseerde testen voor de domeinen lezen en schrijven, eigen toetsen en toetsen van de onderwijsleerpakketten. De teamleden evalueren het leerproces vanuit intuïtie en ervaring. De verzamelde gegevens zetten in bepaalde gevallen aan om de leerstof opnieuw aan te bieden of om vanuit de eigen perceptie een keuze te maken in de inhoud van het gebruikte onderwijsleerpakket.

De klassenraad reflecteert kritisch over de testresultaten van de gestandaardiseerde testen voor de domeinen schrijven en lezen. Bij hardnekkige stagnatie leidt dit tot het opzetten van een zinvolle traject binnen de projectwerking.

De huidige evaluatiegegevens vormen echter een te beperkte basis om de beginsituatie van de volgende cyclus van handelingsplanning te bepalen. De frequentie en het multidisciplinaire karakter van de evaluatie is geregeld nog veeleer beperkt, waardoor de effectiviteit van het onderwijsaanbod en –proces tijdens het schooljaar tot op zekere hoogte wordt gehypothekeerd.

De kindbetrokkenen rapporteren de vorderingen van de leerlingen op regelmatige basis aan de ouders. Via het gebruik van heen-en-weerschriftjes, de leerlingenagenda of mailverkeer communiceren ze geregeld met de ouders. Samen met de andere campusschool voor buitengewoon onderwijs optimaliseert het schoolteam momenteel de rapportering. Ook de werkgroep taal stelt zich als doel de vertaling van de doelen binnen de rapportering te ontdoen van vakjargon zodat de beschrijvingen helder zijn voor de leerling en zijn context.

3.1.1.3 sociaal-emotionele ontwikkeling in type 3 - kleuter- en lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam streeft voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na via het cyclische proces van handelingsplanning. De school slaagt erin een brede, gelijkgerichte beginsituatie in kaart te brengen en een relevante doelenselectie te maken. De teamleden hanteren een passend doelenkader en selecteren doelen op school-, klas- en individueel niveau.

Visieontwikkeling Het beleidsteam investeerde de voorbije schooljaren intensief en strategisch in de ontwikkeling van een richtinggevende visie voor het leergebied. De sociaal-emotionele ontwikkeling krijgt nadrukkelijk en prioritair zijn plaats op individueel -, klas- en schoolniveau. De domeinen dynamisch-affectieve ontwikkeling, sociale cognitie en sociale vaardigheden zijn herkenbaar aanwezig. Het schoolteam benadert deze domeinen opbouwend en poogt ze momenteel te koppelen aan de emotionele ontwikkeling van elke leerling. De orthopedagogen implementeren hiervoor volop een methodiek waarbij leerlingen met een disharmonisch ontwikkelingsprofiel ingeschaald worden op vlak van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Vervolgens koppelt de klassenraad de inschaling aan een adequate begeleidingsstijl met uitwerking van concrete handvaten.

Een overkoepelende beleidsgroep op niveau van de inrichtende macht ondersteunt in belangrijke mate het huidige implementatieproces. Het beleidsteam kiest er gericht voor om teamleden met gepaste competenties in te zetten om de coaching, de kwaliteitsopvolging, de expertiseontwikkeling en -deling vorm te geven.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Alle klasleerkrachten maken stelselmatig gebruik van een genormeerd en gevalideerd psychodiagnostisch hulpmiddel om het gedragsmatig en sociaal-emotioneel functioneren van elke leerling vanaf de leeftijd van zes jaar in kaart te brengen. Het gebruik van dit waardevol screeningsinstrument is geënt op een schooleigen draaiboek waarbij de orthopedagogen in belangrijke mate ondersteuning aan de teamleden bieden. Dit leidt zelden tot een structurele selectie van de sterke aspecten van leerlingen als hefboom voor hun verdere ontwikkeling.

Naast het gebruik van het screeningsinstrument baseren teamleden zich op eigen observaties. Ook tijdens ingeplande overgangsgesprekken eind augustus wisselen teamleden informatie uit over leerlingen. Deze informatie is vooral gebaseerd op eigen perceptie, intuïtie en ervaring.

Het team van de kleuterafdeling hanteert consequent een observatiebundel. Deze bundel registreert systematisch inzichten, vaardigheden en houdingen van de kleuter op sociaal-emotioneel vlak. Een periodieke actualisering van de observatiebundel garandeert het in kaart brengen van ontwikkelingen, stagnaties en regressies wat leidt tot het formuleren van relevante zorgvragen op maat van de kleuter.

Het beleidsteam vernieuwde recentelijk het intakeformulier van de school. Het bevraagt de ouders uitgebreid over het sociaal contact, de communicatie, de emotiebeleving en de conflicthantering van de nieuwe leerling. De betrokken teamleden kunnen deze relevante informatie nog doelgerichter aanwenden in het verdere proces van handelingsplanning.

De multidisciplinaire klassenraad investeert structureel in de beschrijving van de meest uitgesproken opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De betrokkenen zijn gezamenlijk bezorgd om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

Het schoolteam hanteert als doelenkader het servicedocument voor onderwijs aan kinderen met ernstige gedrags- en emotionele problemen. Het koppelde onder begeleiding van de pedagogische begeleidingsdienst het gehanteerde screeningsinstrument aan de domeinen dynamische-affectieve ontwikkeling, sociale cognitie en sociale vaardigheden van het document. Het domein communicatieve competenties is niet expliciet opgenomen in het schooleigen doelenkader.

Om de doelenselectie op school-, klas- en individueel niveau vorm te geven, ontwikkelde een werkgroep het 'draaiboek SEO'. Het is een instrument om op een doordachte manier doelen te selecteren, ondermeer op basis van de resultaten van het screeningsinstrument.

Een wisselende afvaardiging van het schoolteam werkt jaarlijks op schoolniveau zeven thema's uit die focussen op een preventieve werking. Het is de verantwoordelijkheid van de klasleerkracht om vervolgens per thema een aantal doelen te selecteren uit de aangeleverde doelen vanuit deze thema's.

Op basis van de beeldvorming van de leerlingen via het screeningsinstrument selecteert de klasleerkracht maximaal vijf prioritaire doelen voor de klasgroep. Hierdoor ontstaat een beheersbare doelenselectie afgestemd op de leerlingenkenmerken van de klasgroep. Het selecteren van deze klasdoelen in het groepswerkplan kent verschillende toepassingen. In sommige gevallen selecteert de klasleerkracht dezelfde groepsdoelen voor het volledige schooljaar. Door het ontbreken van een tussentijdse klassenraad verliest deze doelenselectie aan dynamiek en relevantie.

Voor de individuele doelenselectie selecteert de klasleerkracht maximaal vijf prioritaire doelen per leerling op basis van het screeningsinstrument en de persoonlijke ervaringen van de klasleerkracht. Zowel het invullen van het screeningsinstrument als het selecteren van doelen op individueel niveau gebeuren in vele gevallen weinig vanuit multidisciplinair overleg. De klasleerkracht stelt tijdens de klassenraad de doelenselectie voor. Andere kindbetrokkenen enten zich weinig of niet op deze selectie om er zelf doelgericht mee aan de slag te gaan tijdens het verdere proces van handelingsplanning.

De evaluatie en bespreking van de geselecteerde doelen gebeurt bijna uitsluitend tijdens de begin- en eindklassenraden. De orthopedagogen bevragen in toenemende mate de doelenselectie en sturen bij in functie van de zorgvraag van de individuele leerling. Een multidisciplinaire actualisering ervan doorheen het schooljaar gebeurt veeleer uitzonderlijk.

Uit documentanalyse van de groepswerkplannen en de individuele handelingsplannen blijkt veelal een beperkte en eenzijdige doelenselectie. Deze doelenselectie richt zich vooral op een basisklimaat creëren om leren mogelijk te maken, op eigen beperkingen aanvaarden, op motivatie verhogen, op rekeninghouden met afspraken en op rustig worden of zijn. Hoewel een aantal teamleden tijdens de uitvoering impliciet focust op de ontwikkeling van de zelfcognitie en de sociale competenties biedt een systematische aanpak ervan nog kansen om de sociale cognitie en competentie van de leerlingen doordacht te ontwikkelen.

Vorbereidingsfase
Planning
Multidisciplinair
Groepeeringsvorm
Infrastructuur en uitrusting

Wisselende werkgroepen bereiden nauwgezet de schoolthema's voor. De klasleerkracht ontvangt een themabundel met ideeën en inspiratiematerialen om vanuit een eigen invalshoek de geselecteerde doelen na te streven. Elk teamlid verwerkt individueel het thema binnen het onderwijsaanbod en -proces. Teamleden kunnen hierbij gebruik maken van een ruim aanbod aan didactische middelen en informatief bronnenmateriaal om gericht te werken aan sociaal-emotionele ontwikkeling. Het schoolteam streeft ernaar om per thema een school- en groepsdoorbrekende activiteit te organiseren. Ze stimuleert de verbondenheid en de betrokkenheid en bewerkstelligt een positief effect op de onderlinge cohesie binnen de school. Het blijft de individuele verantwoordelijkheid van het teamlid hoe daarnaast een klaseigen aanbod invulling krijgt bij de voorbereiding. Dit leidt tot zeer diverse praktijken en een beperkte verticale afstemming. Mede oorzaak hiervan is het ontbreken van een complementaire, samenhangende en gedeelde doelenselectie. Het schoolteam doorbreekt deze particuliere benadering bij zeer urgente en uitgesproken zorgvragen van leerlingen.

Het schoolteam heeft een duidelijke en richtinggevende visie op conflicthantering binnen de school. Het focust hierbij op een positieve, preventieve benadering van de leerlingen. Het beleidsteam investeert via de haltewerking in teamleden en middelen om de conflicthantering vorm te geven en te organiseren. Het ontwikkelde eveneens schooleigen fasen in de conflicthantering met aandacht voor persoonlijk appel, gefaseerde time-outs met aandacht voor zelfinitiatief van de leerlingen, herstelgesprekken met focus op het reflectief vermogen van de leerling in functie van zijn sociaal-emotionele mogelijkheden en het opzetten van langdurige alternatieve trajecten. Deze zinvolle, gefaseerde interventies kunnen nog meer structureel ingebed worden in het cyclisch proces van handelingsplanning.

In samenwerking met de lokale politie organiseren de klasleerkrachten van de bovenbouw een training om de weerbaarheid ten aanzien van genotsmiddelen te verhogen en leerlingen te ondersteunen bij het maken van gezonde keuzes.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De pedagogisch-didactische aanpak en de onderwijsstijl van de teamleden vertoont echter nog grote verschillen. Sommige teamleden streven doelbewust een grote autonomieverlening na. Andere teamleden kiezen voor vrij sterk leerkrachtgestuurd onderwijs. De klaswerkingen vertonen bijgevolg grote verschillen in het creëren van oefenkansen om de sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van communicatieve competenties te stimuleren doelgericht te ontwikkelen. Sommige teamleden kunnen nog groeien in het reflecteren over het preventief karakter van hun eigen pedagogisch-didactisch handelen.

Het schoolteam focust op het creëren van een veilige leeromgeving en een positief schoolklimaat. Alle teamleden hebben een uitgesproken, respectvolle, bezorgde en betrokken grondhouding naar de leerlingen toe. Het is teamlidafhankelijk in welke mate deze grondhouding van erkenning en empathie word doorgetrokken naar de context van de leerling.

Om hun onderwijs te structureren en te organiseren hechten de meeste teamleden belang aan de fysieke organisatie van de klasomgeving, een doordachte dagindeling, het opzetten van individuele werksystemen op maat, het visueel structureren van instructies en activiteiten, en het consequent hanteren van regels in eenvoudige routines. De gestructureerde speelplaatswerking en de organisatie van de middaggroepen bieden heel wat kansen in het oefenen van sociale competenties.

Het beleidsteam ontwikkelde een uitgesproken visie voor belonen en straffen. Het is sterk leerkrachtafhankelijk welk beloningssysteem wordt aangewend. Het spectrum van beloningssystemen is breed en verwarrend voor de leerlingen: verbale waarderingen, beloningsactiviteiten, sociale beloningen, materiële beloningen,... Teamleden hebben in het algemeen weinig zicht op de verschillende beloningssysteem waardoor breuklijnen optreden. Sommige klasleerkrachten zetten zich in om hun beloningssystemen op elkaar af te stemmen.

Sommige ondersteunende initiatieven met een sterk preventief karakter zijn te teamlidafhankelijk waardoor het langdurige, zinvolle trajecten weinig gewaarborgd zijn.

Evaluatiefase	De multidisciplinaire klassenraad evalueert op het einde van het schooljaar veeleer algemeen en globaal de geselecteerde doelen in het groepswerkplan en in het individueel handelingsplan. Zowel de intensiteit als de grondigheid van de evaluatie heeft nog groeipotentieel.
<i>Visie en afspraken</i>	
<i>Systeem of instrument</i>	
<i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i>	De klasleerkracht heeft de mogelijkheid om bij urgentie een tussentijdse klassenraad aan te vragen.
<i>Valide</i>	
<i>Betrouwbaar</i>	Voor de tussentijdse evaluatie van de doelen en bijgevolg voor het selecteren van nieuwe relevante doelen in het groepswerkplan rekent het beleidsteam op de autonomie van de teamleden. Het is leerkrachtafhankelijk in welke mate deze evaluatie doelgericht en doeltreffend is.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	Het schoolteam kan tot op heden beperkt in kaart brengen welke doelen op lange termijn voor elke individuele leerling werden nagestreefd, waardoor een duidelijk zicht op de beginsituatie tot op zekere hoogte wordt gehypothekeerd. De leerlingen krijgen de kans om vanuit gestructureerde reflectiemomenten hun eigen traject te evalueren en mee vorm te geven. Diverse teamleden ondersteunen hen hierin. Illustratief hiervoor zijn onder meer sommige beloningsystemen en de gevoelsthermometers.
<i>Procevaluatie</i>	De klasleerkrachten rapporteren vijfmaal per schooljaar over de sociaal-emotionele ontwikkeling van elke leerling. Op basis van de vooropgestelde doelen op school-, klas- en individueel niveau krijgen leerlingen feedback over hun functioneren.
<i>Rapportering</i>	

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school bevindt zich in een nieuw gebouwencomplex dat globaal voldoet aan de vereisten m.b.t. bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dit blijkt onder meer uit het brandpreventieverslag en andere verslagen van externe instanties.

De mate waarin er op dit moment echter sprake is van een doordacht, structureel en systematisch beleid m.b.t. bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is nog veeleer beperkt. De perceptie op het nieuwe gebouwencomplex creëerde sinds de ingebruikname een te beperkt gevoel van urgentie om dit beleid grondig uit te werken. De interne preventieadviseur richt(te) zich vooral op de uitbouw van een signaleringsprocedure om de toestand van de (nieuwe) infrastructuur te bestendigen.

Het schoolbestuur en de schoolleiding dienen echter (verder) werk te maken van de uitbouw van een doordacht en structureel beleid. Dit geldt onder meer voor:

- de verdere concretisering van het globaal preventieplan waarin de doelstellingen, middelen, termijnen, verantwoordelijkheden en budgettering van het beleid zijn opgenomen;
- de uitwerking van een duidelijk(er) jaarlijks actieplan;
- de uitwerking van een preventief onderhoudsprogramma voor het instellingencomplex en de uitrusting;
- de verdere verfijning en optimalisering van de opdracht van de interne preventieadviseur;
- de afsluiting van een nieuw contract met een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

De onderwijsinspectie besluit op basis van de (vereiste) verslagen van externe instanties tot een gunstig advies. Ze rekent erop dat het schoolbestuur en de schoolleiding op korte termijn het beleid m.b.t. bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne grondig zullen uitbouwen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het beleidsteam ontwikkelde een doordachte visie op deskundigheidsbevordering waarin het duidelijk focust op het versterken van de teamleden als inhoudelijk expert en op de transfer naar de klaspraktijk. Het stelt jaarlijks een nascholingsplan op dat afgestemd is op de behoeften van de teamleden en dat aansluit bij het jaaractieplan. Toch zijn veel individuele nascholingsinitiatieven beperkt ingebed in een prioriteiten- of nascholingsplan op middellange of lange termijn. De mate waarin het schoolteam nieuwe inzichten veralgemeent, implementeert en verankert in de school- of klaspraktijk is nog veeleer beperkt.
- Vanuit aandacht voor permanente ontwikkeling investeert het schoolteam een viertal keer per schooljaar tijdens de personeelsvergadering in een leercarrousel. Hier komen een aantal doelgroepspecifieke inhoud en methodieken aan bod.
- Voor beginnende leerkrachten ontwikkelde het schoolteam een uitgebreid begeleidingsaanbod in vier fasen. Zij krijgen een basisaanbod geënt op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. Dit is onder meer gericht op de verwerving van kennis en inzichten in de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen en in autismespectrumstoornissen. Mentoren, maar ook de directie, orthopedagogen, teamverantwoordelijken en naaste collega's spelen hun rol in de begeleiding van nieuwe collega's.
- Ondersteuning** Het schoolbeleid peilt onder meer naar de nascholingsbehoeften van de teamleden via een bevraging of via functioneringsgesprekken. Het schoolteam beschikt over een ruim aanbod aan interne en externe professionaliseringsactiviteiten.
- Individuele teamleden krijgen voldoende gelegenheid om externe nascholing te volgen vanuit eigen noden of interesses of in functie van specifieke opdrachten. Nascholingen leiden geregeld tot een duidelijke verhoging van de individuele professionaliteit van het betrokken teamlid.
- Op teamvergaderingen en andere overlegmomenten is er ruimte om van gedachten te wisselen en dieper in te gaan op mogelijke groeikansen of te bespreken items. De toenemende deprivatisering van de eigen praktijk biedt meer en meer kansen om onderwijskundige aspecten te onderzoeken, te bespreken en – waar nodig – bij te sturen.
- Het is echter nog een uitdaging voor het beleidsteam om de aanwezige expertise te delen en structureel te implementeren in de school- of klaswerking. Zo benut en deelt het schoolteam onder meer nog weinig de expertise van het kleuterteam op vlak van handelingsplanmatig werken en projectmatige aanpak.

Trajecten op schoolniveau, zoals de carrousel zorgen voor gezamenlijke instructie van teamleden, maar leiden weinig tot implementatie, opvolging of bijsturing tot op de klasvloer. Coaching en ondersteuning, rechtstreeks gericht op het (ortho)didactisch handelen van teamleden, gebeurt veeleer vanuit acute noden. Hierdoor heeft de begeleiding vaak een curatief karakter. Het schoolteam werkt nauw samen met de scholengemeenschap. Dit biedt kansen om expertise uit te wisselen tussen gewoon en buitengewoon onderwijs. De externe pedagogische begeleidingsdienst ondersteunde het schoolteam de voorbije schooljaren via een aantal pedagogische studiedagen in verband met de leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam reflecteert nog weinig structureel over de kwaliteit en de effecten van nascholingen waardoor kansen tot optimalisering van het professionaliseringsbeleid worden gemist. Het schoolteam plaatst dit beleid weinig in een ontwikkelingsperspectief op middellange of lange termijn. Het team evalueert de pedagogische studiedagen. De teamleden bespreken de inhoud van individuele navormingen tijdens (in)formele overlegmomenten binnen de eigen doelgroep. Afhankelijk van de ingeschatte relevantie voor het eigen functioneren pikken ze er aspecten van op. De ingevulde ‘boodschappenlijstjes’ op het schoolplatform zorgen ervoor dat alle teamleden kunnen zien wie welke nascholing volgde. Ze benutten deze echter beperkt om de relevantie van een nascholing voor teams of voor het hele schoolteam te onderzoeken. Individuele nascholingen leiden eveneens nog weinig tot een doelgerichte implementatie van vernieuwde inzichten, methodieken en materialen.
- De uitgeschreven visieteksten vormen nog geen referentiekaders om deskundigheidsbevorderende initiatieven te plannen of te evalueren. Het schoolteam bevindt zich in een veranderingsproces om visies voor alle leergebieden uit te schrijven of te actualiseren. Het plant de implementatie ervan binnen een termijn van drie jaren.
- Ontwikkeling** De schoolleiding – en ruimer het beleidsteam – richt zich meer en meer op de ontwikkeling van de onderwijskundige werking van de school. Een jaaractieplan en nascholingsplan bevatten heel wat initiatieven om nieuwe kennis, inzichten of vaardigheden te (kunnen) verwerven.
- Het beleidsteam introduceerde een aantal afspraken en visies rond handelingsplanmatig werken, maar implementeerde deze nog onvoldoende. In de nascholingen op teamniveau ligt de klemtoon de laatste schooljaren sterk op sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren. Beide leergebieden vormen het centrale referentiekader voor de onderwijskundige benadering van de teamleden. Het schoolteam slaagt er in beperkte mate in om het nascholingstraject af te ronden en vast te zetten in gezamenlijk gedragen visieteksten, duidelijke verwachtingen en afspraken, procedures en instrumenten.

In de school groeit meer en meer een cultuur van ‘samen school maken’. Dit leidt tot een geleidelijke deprivatisering van de eigen praktijk. Daardoor vinden teamleden elkaar in toenemende mate in het delen van verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de leerlingen én in de zorg voor een zo kwaliteitsvol mogelijke uitvoering van de onderwijsopdrachten. Deze evolutie leidt meer en meer tot onderlinge afstemming en tot particuliere initiatieven tussen teamleden om samen aspecten van de werking te actualiseren of te optimaliseren. Het ‘leren van en met elkaar’ gebeurt echter nog voor een belangrijk deel op vrijwillige en informele basis, waardoor kansen worden gemist om structureel didactische en pedagogische bekwaamheden preventief te versterken.

4.2 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Het schoolteam besteedt op basis van het schooleigen pedagogisch project prioritaire aandacht aan sociaal- emotionele ontwikkeling en leren leren. Het heeft oog voor de totale persoonlijkheid en de harmonische ontwikkeling en integratie van de leerlingen. Dit komt tot uiting in de schooleigen visie en in de doelenselectie voor beide leergebieden op school-, klas- en individueel niveau, ondanks nog wezenlijke verschillen in de uitvoering ervan.

De schoolleiding wil via een proces van schoolwerkplanning meer en meer onderwijskundige aspecten van de school- en klaswerking in kaart brengen, bespreken en – waar nodig – optimaliseren of actualiseren.

Het schoolteam maakte duidelijke keuzes en afspraken om de organisatie van het onderwijs vorm te geven. Het stelt klasgroepen doelgericht samen op basis van vastgelegde criteria. Het biedt een specifiek aanbod voor leerlingen met een autismespectrumstoornis, voor leerlingen met gedrags- en emotionele problemen en voor leerlingen die een meer functioneel onderwijsaanbod nodig hebben. Een voorbereidende kleuterwerking vult deze organisatiestructuur aan. De eigenheid van elke doelgroep is tot op zekere hoogte bepalend voor de invalshoeken van het onderwijsaanbod en –proces. In de projectklassen is de visie op functioneel onderwijs nog weinig gelijkgericht geïmplementeerd, waardoor de verschillende teamleden deze in de dagelijkse praktijk divers invullen.

Het schoolteam ontwikkelde duidelijke visieteksten in verband met de uitvoering van het cyclisch proces van handelingsplanning en het planmatig werken met ontwikkelingsdoelen. De mate waarin het onderwijsaanbod en – proces hierin zijn ingebed, is voor de meeste leergebieden nog veeleer beperkt. De vernieuwde groepswerkplannen zijn vooral een meerwaarde voor de klasorganisatie en de globale inhouden, maar sturen slechts in beperkte mate het handelingsplanmatig werken aan. Het schoolteam heeft nood aan duidelijke afspraken met betrekking tot cyclisch, handelingsplanmatig en kwaliteitsvol handelen vanuit een gelijkgerichte visie.

De visieteksten voor de verschillende leergebieden schetsen de uitgangspunten voor de invulling en de aanpak van elk leergebied. Het schoolteam hanteert als referentiekader voor de meeste leergebieden hoofdzakelijk de ontwikkelingsdoelen type 1 en het servicedocument type 3. De selectie van de meeste doelen blijft zeer algemeen en stuurt het cyclisch proces van handelingsplanning onvoldoende aan.

Het team van de lagere afdeling investeert nog weinig in een grondige, multidisciplinaire beginsituatiebepaling en doelenselectie voor alle leergebieden, om van daaruit het onderwijsaanbod voor te bereiden, te realiseren en te evalueren. Deze beperkte handelingsplanmatige aanpak leidt veelal tot een onderwijsaanbod en –proces dat onvoldoende is afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van individuele of groepjes leerlingen of van de hele klasgroep. Het gebrek aan een duidelijke, graduele opbouw van het onderwijsaanbod en –proces tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen hypothekeert tot op zekere hoogte een ononderbroken leerproces over de schooljaren heen.

In het kleuteronderwijs realiseren de teamleden een gevarieerd en ontwikkelingsgericht aanbod op maat binnen een thematische, geïntegreerde aanpak. Zij slagen erin om alle leergebieden en de onderliggende domeinen op een evenwichtige en samenhangende manier aan bod te laten komen binnen het onderwijsaanbod en –proces.

De leerkrachten volgen de afspraken rond de te besteden onderwijstijd per leergebied.

Ondersteuning Het schoolteam zet zeer sterk in op sociaal-emotionele ondersteuning. Personeelsleden van de school en van het multifunctioneel centrum stemmen hierover met mekaar af, zowel informeel als tijdens de klassenraad. De teamleden benaderen de leerlingen vanuit een erkennende en positieve grondhouding. De overlegstructuren kunnen efficiënter en transparanter bijdragen aan de uitwerking van een gelijkgerichte, handelingsplanmatige benadering en uitwerking van het onderwijsaanbod. De logopedisten en ergotherapeuten bieden hoofdzakelijk ondersteuning tijdens de lessen Nederlands en wiskunde, meestal door de helft van de leerlingen uit de klas te halen. De kinesisten bieden klassikaal een bewegingsmethodiek aan met als doel de ontwikkeling van de totale persoonlijkheid te bevorderen. Sommige paramedici geven aan dat ze door deze manier van werken hun specifieke expertise te weinig kunnen aanwenden. Anderzijds ondersteunt deze manier van werken de beheersing van de sociaal-emotionele problematieken in de klas. Leerkrachten, ambulante leerkrachten en paramedici stemmen hun opdracht(en), zij het vooral informeel, op elkaar af. In de uitvoering zijn er nog vrij grote verschillen in de onderwijskundige aanpak. Een structurele opvolging, begeleiding en coaching tot op de klasvloer kan het (ortho)didactisch handelen van de teamleden nog versterken.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam onderzoekt de effecten van haar onderwijsaanbod en van haar eigen handelingsplanmatige aanpak nog veeleer beperkt. Sommige leerkrachten volgen de verbanden tussen het onderwijsaanbod en de oriëntering, attestering en adviezen nauwgezet op, anderen doen dit nog veeleer weinig. De meeste leerkrachten van de eindklassen investeren in de begeleiding van de overgang naar het vervolgonderwijs. Het schoolteam krijgt relevante informatie van de leerkrachten geïntegreerd onderwijs (GON) die de leerlingen in het vervolgonderwijs ondersteunen. Dit leidt, waar nodig, tot bijsturing van het onderwijsaanbod.
- Ontwikkeling** Het schoolteam focust onder impuls van de schoolleiding meer en meer op de optimalisering of actualisering van de onderwijskundige benadering van de leergebieden. Het ontwikkelde hiertoe een prioriteitenplan waarin onder meer een actualisering en optimalisering van de visieteksten bij de leergebieden een duidelijke plaats krijgen. Dit initiatief biedt perspectieven om het onderwijsleeraanbod en –proces geleidelijk kritisch te onderzoeken, te bespreken en te borgen of bij te sturen. Het schoolteam is zich daarbij bewust van de nood om het onderwijsaanbod en -proces aan te passen aan de geleidelijk wijzigende doelgroepen.
- Aansluitend bij de pedagogische visie om het onderwijsaanbod vorm te geven vanuit de leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren, stuurde het schoolteam het onderwijsaanbod voor deze twee leergebieden de voorbije jaren grondig bij.
- De handelingsplanmatige aanpak van verschillende leergebieden staat reeds enkele jaren ingepland. Onder meer voor wereldoriëntatie is de nood groot aan een gradueel opgebouwd onderwijsaanbod, afgestemd op de leef- en belevingswereld van de leerlingen en gericht op de verwerving van relevante kennis en inzichten en de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur heeft een ruime onderwijservaring en leidt de school al zeventien jaar. Teamleden ervaren haar als betrokken, aanspreekbaar en geëngageerd. De directeur heeft zicht op de sterktes, de aandachtspunten en de valkuilen op zowel school- als teamlidniveau. Opvallend is de nabije en actieve aanwezigheid van de directeur en de orthopedagogen voor leerlingen, ouders en teamleden. Momenteel zit de school op vlak van leiderschap in een transitiefase. Naar aanleiding van de nakende pensionering van de huidige directeur, engageerde het schoolbestuur haar opvolgster om in te lopen en inzicht te krijgen in de huidige schoolwerking. De directeur laat zich ondersteunen door een breed samengesteld beleidsteam om het participatief schoolbeleid uit te bouwen. Er is groeiende aandacht voor het verhogen van de gezamenlijke doelgerichtheid. Hiervoor beschikt de school over een aantal procedures en instrumenten die de basis vormen voor een toenemende gelijkgerichte benadering van het onderwijsaanbod en –proces. Zo is het beleidsteam er zich van bewust dat de onderwijskundige invalshoek van de verschillende werkgroepen nog aan kracht kan winnen. De school beschikt over tal van kanalen om de interne communicatie vlot te laten verlopen. Deze communicatiekanalen kunnen nog versterken op vlak van efficiëntie, systematiek en transparantie.

Visieontwikkeling Het beleidsteam en de werkgroepen ontwikkelen visies over tal van deelaspecten van de schoolwerking. Deze schooleigen visies leiden meer en meer tot het ontwikkelen van richtinggevende procedures en het formuleren van duidelijke verwachtingen en afspraken. Het is een uitdaging voor de schoolleiding om de implementatie van deze schooleigen visies, procedures, verwachtingen en afspraken aan te sturen, te borgen en op te volgen tot op de klasvloer. Momenteel herbekijkt het beleidsteam op langere termijn de visieteksten van verschillende leergebieden en de conflicthantering met het oog op de verhoging van de gezamenlijke doelgerichtheid. Ontwikkelingsgericht en handelingsgericht werken zijn kapstokken om deze visies te actualiseren. De schoolleiding tracht in toenemende mate teamleden te stimuleren om verantwoordelijkheden op te nemen binnen deze trajectmatige benadering.

- Besluitvorming** De centrale schoolleiding ligt in handen van de directeur en in samenwerking met de orthopedagogen. Waar mogelijk gaat de schoolleiding in overleg met de rechtstreeks betrokken teamleden.
- De school beschikt over de noodzakelijke overlegstructuren om de besluitvorming op school-, doelgroep-, klas- en leerlingniveau multidisciplinair aan te sturen. Het beleidsteam is er zich van bewust dat deze formele overlegorganen nog groeimarge hebben op vlak van efficiëntie, frequentie en doelgerichtheid.
- Zowel de groepswerkplannen als de individuele handelingsplannen vormen voor de meeste teamleden een beperkt functioneel en dynamisch planningsinstrument. Ze vormen veeleer een formeel aspect vanuit verantwoording dan een instrument dat richtinggevend is voor het bepalen van het onderwijsaanbod en –proces op maat van de leerling of leerlingengroep. Ook is een tussentijdse, multidisciplinaire klassenraad niet verzekerd voor elke leerling waardoor het cyclisch proces van handelingsplanning doorheen het schooljaar beperkt verzekerd is.
- Tijdens het bouwoverleg en de teamvergaderingen komen vooral organisatorische aspecten van de schoolwerking aan bod. Daarnaast focussen de teamleden veelal op het curatief inspelen op acuut vastgestelde noden. Het beleidsteam onderneemt acties om deze formele overlegmomenten te intensifiëren op pedagogisch en didactisch vlak.
- Kwaliteitszorg** Het huidig beleid kenmerkt zich door een stijgende aandacht voor schoolwerkplanning en het creëren van een verbredende basis voor de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem. De schoolleiding brengt sterktes en zwaktes van de klas- en schoolwerking in kaart met gerichte analyse en bespreking binnen het beleidsteam.
- Om tot een prioritering te komen op korte en (middel)lange termijn, verzamelt het beleidsteam informatie op verschillende niveaus. De directeur organiseert functioneringsgesprekken op regelmatige basis waarbij ze peilt naar organisatorische en onderwijskundige noden. Daarnaast neemt het schoolteam periodiek ouder- en leerlingenenquêtes af. Deze resultaten worden in wisselende mate aangewend om aspecten van de school- of klaswerking kritisch te onderzoeken, te bespreken en aan te passen.
- Het schoolteam ontwikkelt meer en meer een zelfevaluerend vermogen om aspecten van de werking in vraag te stellen. Het zet het eigen beeld op de school- en klaswerking in toenemende mate af tegen de schooleigen visies en tegen de maatschappelijke verwachtingen. Deze leiden tot een relevante keuze en tot de selectie van een aantal prioritaire werkpunten.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van het cyclisch proces van handelingsplanning voor het leergebied Nederlands in de kleuterafdeling.
- De instrumenten die een brede beginsituatiebepaling voor de leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en Nederlands mogelijk maakt.
- De aandacht voor een doelenselectie op school-, klas- en leerlingniveau voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De richtinggevende visie voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De ontwikkelingsdynamiek van de werkgroep taalbeleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De prioritaire aandacht voor de leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren in het onderwijsaanbod.
- De doordachte visie op deskundigheidsbevordering met focus op het versterken van teamleden in hun pedagogisch-didactisch handelen en de aansluitende transfer naar de klaspraktijk.
- De groeiende aandacht voor een cultuur van 'samen school maken' die leidt tot een geleidelijke deprivatisering van de eigen opdracht en praktijk.
- De aanvangsbegeleiding die een eerste basis biedt aan nieuwe teamleden om zich in de school- en klaswerking te integreren.
- De samenwerking met de scholengemeenschap en de pedagogische begeleidingsdienst met de focus op expertisedeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De stijgende aandacht van het beleidsteam en het hele team voor een proces van schoolwerkplanning om onderwijskundige en organisatorische aspecten in kaart te brengen, te analyseren, te bespreken en te borgen of bij te sturen.
- Het engagement en de laagdrempelige houding van de directeur naar leerlingen, ouders en teamleden.
- De toenemende aandacht voor de uitbouw van een participatief schoolbeleid via de organisatie van een beleidsteam.
- Het ontwikkelen en actualiseren van schooleigen visies over tal van deelaspecten van de schoolwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de brede beginsituatiebepaling van nieuwe leerlingen van de lagere afdeling voor het leergebied Nederlands aanwenden voor het verdere proces van handelingsplanning.
- Het schoolteam kan de zorgvuldig opgebouwde haltewerking doordachter handelingsplanmatig verankeren in de individuele handelingsplanning.
- Het schoolteam kan haar taalonderwijs nog sterker baseren op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen op vlak van communicatieve vaardigheden en taalvaardigheid.
- Het schoolteam kan voor de doelenselectie van het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling meer inzetten op de systematische ontwikkeling van de zelfcognitie en de sociale competenties van haar leerlingen.
- Het schoolteam kan de multidisciplinaire samenwerking intensifiëren voor het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling bij de doelenselectie, de voorbereiding en de uitvoering van het aanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het beleidsteam kan de visie op deskundigheidsbevordering en de aanwezige expertise delen en structureel implementeren in de school- en klaswerking.
- Het beleidsteam kan de afspraken en visies rond cyclisch handelingsplanmatig werken verder structureel implementeren.
- Het team van de lagere afdeling kan het onderwijsaanbod en –proces gericht afstemmen op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van individuele of groepen leerlingen.
- Het schoolteam kan evaluatiegegevens van leerlingen op individueel, klas- of schoolniveau op korte en lange termijn in kaart brengen en benutten bij het bewaken van de eigen (onderwijs)kwaliteit.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan de communicatiekanalen versterken op vlak van efficiëntie, systematiek en transparantie.
- Het beleidsteam en de werkgroepen kunnen de prioriteiten op korte en lange termijn gericht faseren met aandacht voor verkenning, visieontwikkeling, concretisering, implementatie, reflectie, opvolging en verankering.
- Het beleidsteam kan een tussentijdse multidisciplinaire klassenraad voor elke leerling organiseren om de doeltreffendheid van het handelingsplanmatig werken te verhogen.
- Het schoolteam kan de groepswerkplannen en de individuele handelingsplannen meer als dynamische (handelings-)planningsinstrumenten uitwerken, waardoor de functionaliteit ervan sterk kan verhogen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet voor de lagere afdeling relevante ontwikkelingsdoelen voor Nederlands op een cyclische, handelingsplanmatige wijze nastreven via een kwaliteitsvolle invulling van de verschillende fasen in de handelingsplanning.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor **type 3 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **09-06-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan MESTDAGH de inspecteur-verslaggever	Frieda GOORIX de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	